

SZARVASI ÚJSÁG

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt. — kr.
Félévre 3 frt. kr.
Negyedévre 1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer. vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét
illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra
ezüszendők.

A nyílt-térben minden garinondsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Arpád” irodalmi és nyom-
dai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetőket el-
fogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok-
tere 3. sz. Athenaeum 1. emelet; továbbá A. V.
Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

Mértékletességi-egylet.

Alig van a nép s közvetve a haza jólétét szíven hordozó ember, kit mély szomorúsággal ne töltenének el azon jelenségek, melyek a szeszkes italok túlságos élvezete — különösen a pálinka ivás elharapódzása miatt — népünk alsóbb osztályánál mind sűrűbben mutatkoznak.

A mértékletlenség mindig megboszulja magát, de sehol sem von maga után oly sok, oly megdöbbentő következményeket, mint éppen a szeszkes italok élvezésénél. A mértékletlenség egyes egyének, vagy egyes családoknak is megölő mérge, de egyes nemzetnek valószínű gyilkosa lehet. — Mert a szeszkes italok mértékletlen élvezete károsan hat nemzetgazdasági, morális és phisicai tekintetben.

Nemzetgazdaságilag káros a szeszkes italok mértékletlen élvezete, mert az államnak ebből befolyó haszna semmikép sem felel meg azon munka mennyiségének, — mely a mértékletlenség hanyagsága, esetleg erőtlensége miatt elmarad. Az egyeseknél pedig valódi szegénységet okoz. Népünknel — különösen kisebb iparosainknál — ugyszólván szokássá vált az ugynevezett „blau Montag” megülése. Az egy napi nyugalom helyett két nap dorbézolnak. — Az öt napi keresményt két nap pazarolják el, a helyett, hogy a hatodik nap keresményével iparkodnának szaporítani azt.

Mi aztán természetes következménye ennek? Az, a mit a mindennapi tapasztalás igazol, hogy a megszokás folytán a henység s az evvel karöltve járó elszegényedés mind nagyobb mérvet ölt az egyesek körében; másfelől pedig a nagyobb iparosok szívesebben veszik igénybe a sokszor külföldi illetőségű egyének munkásságát, a kik nem szentelnek „blau Montag”-ot. Tisztelet a kivételeknek, de nem alkal-

mazhatók-e a fentebbiek sokakra? Hát meglehetőne-e másként magyarázni az óriási szegénységet, mely köz-népünk s kis iparosaink közt uralkodik? Igen, hogy néha az üzletpangás vagy az idők mostoha járása nyomort szül, de általános és folytonos szegénységet csak a szorgalomhiány eredményezhet; mert a kitarító munkásnak ily államban, mint a minék, hála Isten meg nem kell éhezni és rongyoskodni.

Mivel pedig a szeszkes italok mértékletlen élvezete a munkátlanságot nagyban előmozdítja, a munkátlanság pedig szegénységet szül: ebből kiviláglik azon állításunk igazsága, hogy a szeszkes italok mértékletlen élvezete nemzetgazdaságilag káros befolyást gyakorol a népre.

Nem kevésbé káros befolyásu a szeszkes italok mértékletlen élvezete a nép erkölcsi életére. A szeszkes italok mértékletlen élvezete a lélek működését megbénítja, alkalmatlanná teszi a gondolkozásra, még inkább a helyes ítélletételre. A lélek ébersége elveszvé, az egyén többé nem ura saját tetteinek. A mértékletlenség által előidézett állapotban nem ismer sem isteni, sem polgári törvényeket, nem ismer családi kötelességeket. Amott féktelenkedik, emitt durván viseli magát; amott bántalmazza embertársait, emitt gyalázatot hoz családjára; általában illetlen magaviseletével, trágár beszédeivel botránkoztatja, nem ritkán rontja környezetét. Így veszti el aztán embertársai becsülését, családjának szeretetét, de így veszti el önbecsületét is, és így süllyed le a bűnösök közé.

A bűnügyi statisztika fényesen igazolja az itt mondottakat, mert tekintélyes számát tudja felmutatni az oly büntetteknek, melyek a szeszkes italok izgatása következtében vitettek véghez.

Mit szóljunk azon káros hatásokról, melyeket a

szeszes italok mértékletlen élvezete a nép egészségi állapotában idéz elő. Hányan lesznek e miatt nyomorékokká, hülyék, tébolyodottakká? Sőt hányan esnek — bizonyos betegségek miatt — a halál áldozatává?! Nem satnyul-e a nép, a maradék az oly vidékeken, hol különösen a pálinkaital elharapódzik?! Nem elszomorító e midőn a felsőbb megyék egyikében — tehát éppen hegyes vidéken, a hol a levegő jó és egészséges — 114 első osztályu hadköteles közül 8 válik be?! Nem azt bizonyítja-e, hogy a szeszes italok mértékletlen élvezete tönkre silányítja az egyes vidékek lakosságát?!

Az amerikaiak ezen elszomorító igazságot rég belátták, s ép e miatt egyesek és testületek mindent elkövetnek a szeszes italok, különösen a pálinka ivás megfékezésére. Néhol hatóságilag zárják be a csapszékeket, másutt szövetkeznek azok megbuktatására; — mig koronként a nők lépnek fel hatalmasan s s meggyalázzák a szeszes italok terjesztőit és élvezőit. Nem állítjuk, mintha eljárásuk teljesen correct volna, azt sem tagadjuk, hogy a szeszes italok mérése szükséges, de hogy az amerikaiak fentebbi eljárása az emberiség jó'été érdekében jogosult, teljes meggyőződéssel aláírjuk. A hol oly erős ellenség áll szemközt, hatalmasan kell fellépni, s ha az erélyes fellépés nem elég, megbocsátható, ha néha a tulbuzgóság szélsőségekre ragadja őket.

Ideje volna nálunk is, ha a mindinkább terjedő mértéktelen ivás meggátolására ugy törvényhozásilag, mint társulatilag tennének valamit. De még e tekintetben semmi sem történt — ha csak a pestmegyei csendbiztosoknak az iszákosság korlátozása végett

beadott kérvényét nem számítjuk ide. Sőt ellenkezőleg a követválasztások alkalmával véghez vitt itatások által szítatik az italkivánási vágy. A főbbek nem örömet fognak annak meggátolásához, mert ez által a regale jövedelem csonkul meg. Valóban itt is alkalmazhatók Petőfi e szavai: „a pénz, a pénz, az ám a bökkenő, életünkben a szekerkenő.“ Pedig a pénznél előbb való volna a nép erkölcsi jóléte, s ha azt megteremtenék, sokkal többet használnának a nemzetnek, mint a látzólagos anyagi haszonnal. Nem kellene felejteniök, hogy: „az erkölcs minden testnek lelke; -- e talpon áll létünk, alkotmányunk, minden népek, kiket csak ismerünk, mult és jelen történeteiben, az erkölccsel fogtak s viszont nőttek!“

Tehát kötelessége a társadalomnak előlmenni a szeszes italok élvezetének mérséklésében. Ezt kívánja a nép morális és egészségi állapota, ezt követeli a nemzeti élet egészséges fejlődése. A társadalom készítse elő a törvényhozást s az bizonyosan hozni fog novelláris törvényt a szeszes italok terjedésének korlátozására. Hosszú oda a főbbek, hogy u. n. mértékletességi egyletek alakuljanak, melyeknek tagjai kötelezzék magukat a józanságra, illedelmes magaviseletre. Bizonyos, hogy nehéz lesz a kivétel, de elcsüggedni nem szabad!

Csarnok.

A szarvas-mezőtúri „kölyökvasut“ — polgári néven szárnyvasut, helyi vasut, szárnyvona', másodrendű vasut stb. stb.

Emlékezel e még nyájas olvasóm azokra a „régí jó időkre“ amikor Szarvasra való utaztattam a vonat megállott Mezőtúron és te kiugrottál a semmiségbe? Kődös novemberi

T Á R S U L A T

Neve napján.

Fekete karácsony — sár van utcáhosszat;
Jó, legalább a sors egy lelket sem hozhat,
Pedig neve napja, vagy micsoda volna,
De ily magamforma templom-egerére
Széles e világon de ki is gondolna.

Ne is jöjjetek el jó barátim hozzám,
Jókívánságtöktat mivel viszonzom?
Aztán ez a szoba, ámbár be van fűtve,
— Zokon ne vegyétek — hideg lenne néktek,
Nem lenne itt semmi, a mi felhevítne.

Majd ha énnekem is ház-tűzhelyem léssen,
Benne az én kedves kicsi feleségem,
Angyalom, virágom, tavaszom, mindenem,
Kinek szemsugara lesz életem nyara
S melegétől szívem virágokat terem:

Akkor jöjjetek el hozzám jó barátok,
Mint gazda, kapumba várakozom rátok,
S öllelek dobogó, szerető szívemre —
De vajjon hol lenne, ki engem szeretne? ...
Nem lesz az meg soha, soha istenemre.

Megeredt az eső, verdesi ablakom';
Lassu suhogását egyedül hallgatom,
S mint ablaküvegre permetező cseppek
Szállnak gondolatim képzetem szárnyaim
Szomorú lakáshoz szegény jó öregnek.

Mit csinálsz te mostan kedves, drága apám?
Ugy-e, most neked is tinneped volna tán?
S tán te is ott állasz kicsi ablakodnál,
Barna kenyeredet könnyes szemmel eszed
S tinnődöl, hogy: „szegény fiu most mit csinál?“

Ne busulj, ne bánkódj', nem tart soká ez így, —
Az isten szebb napot mi ránk is csak derít
S értem öntött könnyed örömgöngyöge léssen
Egykor, csak az isten engem megsegítsen;
Életem derűje tied lesz egészen.

Hat te hugom, a kit az otthoui tűznek
Enyhe melegétől oly hamar elűztek
Kegyetlen karjai a szeszélyes sorsnak,
Mit csinálsz te mostan idegen hajlokban?
Érzed ugy-e sulyát a szolgál-nyomornak?

Tedd össze kezedet s imádkozzál szépen:
„Mi Atyánk, ki lakol odafenn az égben,

nap volt, a három nap és három éjen át szakadatlanul tartó eső csak azért állott meg néhány perczre, hogy azután ujult erővel fogjon ismét áldásdús munkájához és „mi lett az ég könnyeből?” — mint a költő mondja. No hát . . . sár, feneketlen gyilkoló sár!

A túri vasuti-szolga becsapta az ember orra előtt a váróterem ajtaját. „Halld fordulni kulcsát, esikorogni a zárt?” És a civilizált lakktopános, cylinderes és glagé-keztűs fővárosi alak oda támaszkodott búsan az állomási épület kapufélfájához, mint a gályarabságra ítelt feyencz a szárazföld utolsó pontjához. Az eső zuhogott ismét, a mezőtúri harang délebbre kondult meg és mintegy visszhangul erre a fővárosi gyomor is hangos korgással követeli jogait. Milyen satyra, mert engem feneketlen sártenger választ el most a művelt világtól és mint a nagy Luther Márton mondja:

„Itt állok, másképp nem tehetek . . . Isten engem ugyesgéljen!”

Ne csodálkozzál nyájas olvasóm e szép citatumokon, hiszen ilyen esethen ráér az ember szellemeskedni és azt mondják az emberek, hogy még az akasztófának is van humora: az ugynevezett Galgenhumor.

De én istenem, én nem értem azt, hogy miért is nem küldött az öreg kocsit értem, hiszen a világért sem akartam őket meglepni; nagyobb biztosság okáért két példányban is megírtam érkezésem napját? E hangos monológra a részvéttlen és kárörvendő vasuti úr im ily választ adott: „Hát, tetszik tudni, tegnapelőtt elfelejtették kiadni itt Túron a vonatról a szarvasi postát és ezt csak Temesváron vették észre, nyilván ebbe volt az úr fi levele is.”

„Skandalum, gyalázat! No de jól van — hiába volnék én jogász-gyerek? — bepörlöm kárterítésért azt a nyomorult embert; ha szórakozott és szerelmes, hát ne legyen akkor „mozgó postatiszt”, meujen miniszteri ltkárnak; lefoglalom az igazgató-lanácsosok napidijait, exequálom, elliczítalom az egész tiszavidéki vasutat. Felébredt bennem az exequálási vérszomj egész ügyvédi irtózatosságban. Persze, mit bánják azt a szarvasi nyárspolgárok, ha néhány napig nem is kapnak uj-

ságot és levelet? Nekik az mindegy, a zsidók csak olyan áron veszik a húzát, mint a hogy négy nap előtt jelezte az arát a Pester Lloyd, a kaszinói tagok legfeljebb három nappal későbbben vesznek össze a Bismarck politikáján és a berlini kongresszuson. Hanem azért persze tovább politizál Bismarck és ülés az berlini kongresszus, az igen tisztelt kaszinói tagok tovább pipáznak, ütlik a filkót és döntik a nagy kéglit a kaszinóban, aztán meg hazamennek, jóllaknak és nevetik a rossz időt és a rossz világot, hanem én szerencsétlen, a lakkezipőben „itt állok, másképp nem tehetek, stb.” Az ég borúl, alkonyodik, „odakint hideg éj sziszeg, aztán . . .”

De hallga, valami csaltogás, locsogás, kiabálás; „nyeee kesej, gyü te sárga!” Ostor süvit, a vasvilla püffög. Csakhamar itt a kocsi, a túri szekérbe hat táltos és egy kétségbeesett kocsis. — Uraim, egy eszme villant át agyamon: „Héj, bátyó, — mondok a térdig sárban czammogó gyors-pa rasztnak — mennyiért vinne el engem kelmed Szarvasra?”

„Hehehe! nevelet rám vigyorogva a bátyó — nohát 25 pengő forintért.”

„25 forint!? Szörnyűség!! Hiszen 25 frtért Pestről Konstantinápolyig utazhatom, 25 forintért kocsit-lovat lehet venni a túri vásáron, 25 forintért 10 hold földet lehet kiarendálni a túri határon!”

„Hasze! ifjuran, könnyebb sor is most 50 hold földet kiarendálni, mint még máma Szarvasra eljutni; no de nem bánom, hadd legyék hát 20 pengő — alább a világért sem megyek.”

„Isten neki, majd felszámítom ezt is a perköltsebbe és nincs is az a járásbíró, a ki ebben a tiszavidéki vasutat, mint másodrendű alperest el ne marasztalná!”

Évvél ölré fogott a fuvarosom és felrakott személy-podgyásznak a szekérére.

És aztán — gyü te Fakó, eleinte csak jóakaró biztatás, majd az ostromra, csakhamar pedig a vasvillanyélre került a sor. Az eső most már lassabban ugyan, de annál sürűbben hullott alá a mogorva égboltról; és te tudni fogod nyájas olvasóm, hogy az ilyen barátságos időben mily változatos és

Tekints le kegyesen a szegény árvára* — —
Könnyebbül majd szived s ingatlanul hiszed,
Hogy: a szenvedők a mennyek országa.

Szerteszéllyel sodort beünket az élet;
Az édes otthon is azóta mivé lett.
Oda édesanyánk künn a temetőben
S fehérülő hajjal, küzdve korrall, bajjal
Jó atyánk napja is immár lemenőben.

De ilyen az élet — egynek a menny napja, —
Másmak gyöngé fnyét mécs alig jntatja;
Tavas az egyiknek, — komor tél a másnak — —
De minék a panasz, hiszen a vég csak az:
Itt is, ott is tele az elhervadásnak.

Fekete karácsony — én meg itt egymagam;
Senkise jön, pedig ma nevemnapja van.
No majd jobbra fordul a szekereim rudja,
Ha lesz házam, telkem, feleségem leikem . . .
De hogy mikor? — azt csak a jó isten tudja

Balog István.

A medve karjai közt.

— Kaland a kanadai vadonból. —

Szép őszi délután vala, midőn a kanadai kis hadsereg egyik tiszte szabadságra ment, hogy egyszer magát mar mint civilizált is kimulathassa. A Huron-tó partjain az indian-

fünek ezer és ezer virága díszlett, betöltve atható illatával a számtalan apró szigetecskét. A mi tisztünk barátaival a vízre szállt, elevezett az archipelag-sziget mellett, mindinkább a nyílt habokba. Kifeszíték a vitorlát, két izmos barna indian hajtotta a hajót, mely sebesen siklott a sima víztükrön a szemben borongó vadon, a medvék, s más vadak tanyaja felé. Az éjszakát a parton töltötték, sütöttek, főztek, nappal pedig a hajón időztek, kisebb vadakat ejtve, mielőtt a tulajdonképeni vadászatra fogának. Elérve a vadon nyilását, ott hagyták hajójukat, csak a legszükségesebb kelléket vivén magukkal, ugymint egy gyapjutakarót, vízhatlan öltözetet, egy főzőkészüléket, kellő élelmiszert és megkezdék a valódi, ősi, eredeti vadász vonulást. Midőn a felső tóhoz értek, felszálltak egy éppen indulni készülő bárkába, mely vadállati bőröket szállított s azon folytatták utjokat. Az utazás napokig elartott. Éjszakakon a barkát kikötötték az éjjeli szállással szemben, hol őserdői tüzet gyújtottak, melynél megfőzték a másnapra való eleséget. A tiszt a csupasz, hideg földön hált s a zivatar ellen beburkolózott a meleg gyapjutakaróba.

Egy reggel a mi tisztünk úgy találta, hogy nagyon is melegen és vastagon van betakarva. A vihar tombolt, mint egy őrzöngő; ágakat tördelt, az ősi fák patriarcháit kitepte, hóval szórta be a duzzadó hullámokat és a hegyláncokat. Az ébredő tiszt kivergődve hótakarójából, társait kereste. De sem bárka, sem ember nem volt látható. Eltűntek. Ki-

Corday Sarolta.

szórakoztató volt a szarvas-mezőtúri országút. Azt a régi jó adomát is ismerni fogja bizonyára mindenki, hogy a mikor az egyszeri földesúr János gazdát, az első zsellért elküldötte volt egy sürgős levellel a postára a szomszéd faluba: hát biz' akkor a János gazda azt gondolta magában, hogy ő gyalog bizony nem megy, mert, aszongya, ű neki fáj a lába attúl a guta köszvénytül. Nosza befogott hát négy tinót a szekérbe és neki indult a nagy utnak. Hanem mindjárt a major alatt félreecsapott a hajszás ökör, János gazda hirtelen leugrik a szekérről, a füle közé csördít a hajszásnak, azután osztán szokása szerint elgyalogolt szépen az ökrei mellett a postáig, no meg hazafelé is, a hogy ökörhajtó ember szokott.

Hát épen így jártam én is. nem győzte a bátyó tisztítani a kereket, hát — mit volt tenni? — leszállottam én is a kocsi-ról, tisztítottam a kereket és gyalogoltam, czammogtam a sárban Mintha ezért fogadtam volna 25 frtos kocsit!! Jaj neked lakkezipő! No de majd megfizeli a túri nagyharang!

Az uton a bári kettősnél a kátyuban megfenekedve találtunk egy ütött-kopott kétkerekű taligát, hiába „vágott közé az egy lónak,” a kocsis, a vén sárga, a melyik egyik szemére nem látott, a másik szemére meg vak volt, belátta, hogy hiába minden „emberi erő:” — kapitulált.

Mondanom sem kell talán, hogy ez a szarvasi posta volt, hivatalos néven „gyors-posta.”

No hiszen, várhatjátok pihent eszű szarvasi kaszinói tagok a „Pesti Naplót” — addig ugyan úgy kiolvastok a régi újságokból mindent, hogy annyi se marad bennük, mint a mennyi az „Üstökös” czimű ismeretterjesztő folyóiratban van. A postakocsis pedig jól tette, ha életét a „Hazá”-nál biztosította, mert százal tennék egy ellen, hogy az éjjel még agyonütik és a postát kirabolják.

Arról, hogy a szarvasi gabnakereskedők a rendes postaközlekedés hiányában miképen vásárolták a buzát: a következő adoma kering: Egyszer Smarotzer ur (a Smarotzer és Kohn czég főnöke) lejött télviz idején Szarvasra és ijedve látta,

hogy szarvasi megbizottjuk, Sáp ur milyen drágán veszi a gabonát.

„Az Istenért Sáp ur, — szólott Smarotzer ur -- hogy vehet maga buzát 12 és 30-ért, hát nem tudja, hogy vége van a hausse-nak és Pesten csak 11 forintot ér már a búza?!

„Hja, főnök ur, mondok én erre önnek egy adomát. Vasárnap délután a falu ifjusága tánczra gyűl össze a nagy kocsmába; minthogy azonban a kocsmában meg nem férnek, az ifjuság egy része künn tánczol az udvaron. — Bent szól a zene és folyik kívül-belül a táncz. Egyszerre megáll a muzsika és azok, a kik benn voltak, abbahagyják a tánczot; hanem azok, a kik az udvaron vannak, azok még sokáig folytatják a tánczot, nem tudván azt, hogy m á r v é g e van a muzsikának.

„Igy vagyunk mink is, Smarotzer ur — mondá Sáp, a szénál - 3 nap óta nem kaptunk postát és azt hittük, hogy még mindig 13 frtot muzsikálnak Pesten és tovább tánczoltunk.

Sötét este volt, mikor átzava, fazva és halálra fáradva Szarvasra értünk; a kocsisom felém fordult és csak annyit mondott, hogy „nem bittem volna!”

Másnap éppen a reggelinél ültem, — a midőn a postás-leány két levelet hozott. (Szarvason — a mythologiai Hébék módjára — s e r d ü l e t l e n l e á n y k á k a t s z o k t a k a l e v é l h o r d á s r a a l k a l m a z n i. Kedélyes szokás!)

Az egyik levél így hangzott:

B u d a p e s t, 18** **Hétfő.**

Kedves Atyám!

Pénteken délben Túron leszek, kocsit kérek. Maradok tisztelettel (mint rendesen) szerető fiad (mint rendesen.)

U. i.: Postafordulattal (mint rendesen) — „pénzt kérek, stb. (mint rendesen.)

Milyen nagyszerű ez a XIX. század! A gőz és villany százada! Csak hétfőn adtam fel a levelet Pesten és már szombaton itt volt; az igaz, hogy én is itt vagyok és semmi bajom, csak egy kissé náthás vagyok és a lábaim hasgatóznak.

sérői barkán aludtak, melyet az emberekkel együtt elnyelt, vagy elragadott a bős, dühöngő hullám. Egyedül maradt; kétségtelen, egészen egyedül a hótakart, messzeterjedő, szörnyű rengetegben. vezető, élelem nélkül, száz mértföldnyire a civilizált belyektől. Helyzete leirhatlanul kétségbeejtő volt; egyedül azon remény éltette, hogy kísérei a bárkával érte fognak majd jönni. A lemenő nap végső sugara még várni, virrasztani látta. Aztán a nap szerepét a hatalmas tűz vette át, melyet tisztünk gyújtott. A felvillanó északi fény is ébren találta. Bi.ony átvirrasztá a rémes éjszakát! A rákövetkező reggelen elővéve megmaradt hű barátait, vadászpuskáját, vadászkését, revolverét és kelet felé indult, hogy gyarmatjához juthasson. Azalatt nagy öröme még egy bardot is lelt, mely a hóban feküdt.

Igy tört előre havon, pusztaságon keresztül a tó mentében, nehgy az utat eltévessze. — A hófuvatag iszonyuan csapkodott, eltemette az utakat, a nyomot. De a levagott galyak és ledől tőrsek me eg, magas langot árasztottak s kitűnő fegyvere szolgáltatta a vadakat, foglyokat. Egy törpe fenyőfa sűrű, alácsüngő ernyős lombjaival védője és takarója volt az éj hidege és zivatarja ellen. De a hó itt is halmot vetett föléje, mely alatt reggelig szunnyadott. — És reggel ugyancsak volt dolga, míg kivergődött alóla. Minden tagja kőkemény és merev lett. Labai nem birták már. Összeesett a hóban. Mind a két lába megfagyott Ekkor erősen, csak-

nem a vérig bedöngölé labát hóval s egy lelőtt nyul bundájába takargata, aztán megint csak mendegélt, vagy inkább vanszorgott. Puskáját és botját támbot, mankó gyanánt használta. Így vonszolta magát egész nap, míg végre egészen kimerülve a hóba és a jég közé sulyedt. Szerencséjére még képes volt egy sűrű bokorba vanszorogni, a hol tüzet rakott. Boldognak érezheté magát, mert a sűrű bokor, mint egy barlang, menedéket nyújtott a hó ellen s megvédte a bömbölő zivatar ellenében.

— Megletősen kényelmes és kellemes volt benn -- a mint maga elbeszéli — annyira, hogy elhatároztam még egy napot ott tölteni s felüdülni. Miutan felelesztém a tüzet s egy nyulat megnyuztam, hogy botomon, mint egy nyarson megsüsssem, egyszer csak hirtelen mormogást és czammogást hallok mögöttem. Meglepetve e rémes csendben azon tanakodtam, vajjon honnan jön e különös zaj, midőn megint hallam a morgást. Miutan hasztalan törtem fejem, e zajnak még nyomara sem tudvan jönni, a nyul után néztem, mely a nyarson már szép pirosra sült. Egyszere csak mély, atható, iszonyu ordítás hangzott fel barlangom előtt. Remegve ugrottam fel, hogy hatraforduljak s ime: egy óriasi, szörnyű medve állt előttem, a rettegett „grizzli”, az éjszakamerikai őserdők bős vadallatja. Nagy, fénylő szemei ijesztőleg meredtek reám. sűrű, tüskés szemöldöke alól. Fenyegető állásban közelgett felém, hogy széttépjen. Mielőtt revolveremet nyujthattam

Hanem vége már, hála Istennek és Móricznak, mondom vége van mind e mizériáknak. Csak egy kissé emlékezésükbe akartam hozni a mezőtúri országutal azoknak, akik fitymálva beszélnek a szarvas-mezőtúri „kölyökvasutról” és unják annak lassúságát!

T a n ú s á g :

Jobb ma egy másodrendű vasut, mint holnap egy Szent-eszajoli világvasut. Erről értsenek a szentesi szomszédok!

(Folytatását lásd a saarvas-mezőtúri vonalon.)

Bácskay Albert.

H I R E K.

— (A h a r a n g o z á s) Talán nincs a föld kerekségén templom, a melynek harangjait annyit kongatnák derűreborúra, mint a szarvasi ág. helv. hitvallásuakét. Megszólaltatják ezeket nyáron már reggeli 2 $\frac{1}{2}$ órakor, télen 3 $\frac{1}{2}$ -kor; — aztán megkolompollatják napfeljöttkor; majd következik a templomba-harangozás, a mi egy jó negyedóraig boszantja a fülel: aztán még isten tudja, mi célból, de vagy kétszer meg-rángatják még ebéd előtt. Most jön a déli harangozás, a mi ellen semmi kifogásunk; de alighogy kizúgta magát a sok rá-táblázott adósságoktól „megfeketült” nagyharang, ime, kongatja már a vén „Robotos” újra, még pedig temetésre; harangozása-nak modoráról azonnal tudhatjuk, hány ökre volt a boldogul-nak, mert elhez képest jár ki a „bánatos” örökösöktől a pálinkára való obulus. — Ha csak zsellér volt, immel-ámmal húzza meg neki a „Potoczky”, — de ha „ökre, lova s szá-mara is van neki”, akkor az öreg Cháron olyan harangjátékot visz végbe, a mihez képest a veronai csak szalámi; ekkor ugyanis, mintegy fohásza jelül elébb a legkisebbel pengeli vagy öt percig, aztán fokozatosan végigbillegeti mind a nyol-czat egyenként — s mikorára a „szlari pán”-ra, a „Melian”-ra kerül a sor, akkorára felsettenkedett a toronyba annyi gye-

rek, hogy minden kötélre akár kettő is akad s ekkor a „mes-ter” intésére egyszerre úgy megzúgatják e harangcsapatot, hogy rhinoczeresz-tüdővel bírjon, a ki magát a templomtól 400 lépésnyire meg akarja érteni. — Ilyen különböző minő-ségű halott tisztelet több- vagy kevesebb van naponta, de ren-desen csak egy öt óra tájban tisztul meg tőle a levegő. Aztán különböző — de előttünk ismeretlen — szent czélekből dol-goznak még vagy háromszor; míg lassanként a nap is nyu-godni tér; e tény, t. i. a nap nyugtat - ágyu hiányában — ismét a harangok adják tudunkra. Na, még aztán a vacsorá-hoz is csak illik egy kis muzsika s így esik, hogy nyáron 8-kor, télen 7-kor „tálcázás” veszélye nélkül részeseülünk zenében. Lefekvéshez pedig ki fogna a nélkül, hogy harangszót ne hall-jon? Ezért aztán nyáron 10-kor, télen 9-kor meg is kapjuk a magunk porcióját. — Na, de több aztán nincs ám, mert a többi órákat, ékes Szvatopluk nyelven csak „énekli” a haran-gozó bácsi.

— (A m i n t é r t e s ü l ü n k) a helyi izr. orth. hit-község tanítója, Stern Bernát ur elhagyta városunkat azért, mert hitközsége nem nyújtott neki elegendő jövedelmet a meg-élhetésre. Jellemző is nagyon az, az orth. hitközség miveltési fokára, hogy huzamosb időn által nem tudnak vagy nem akarnak tanítót tartani.

— (A m a g y a r h i r l a p i r ó k) nyugdíj intézete javára a nemzeti színház drámai személyzete Sardou és Najac „Váljunk el” vigjátékát adta szerdán este a gyapju-utcai színházban. Az előadás előtt Nagy Imre ifj. Ábrányi Kornél-uk ez alkalomra írt prologját szavalta el. A színházat néhány pad-sor és 3 páholy kivételével meglátogta a díszes közönség. Az ép Budapesten időző francia írók is megjelentek az előadáson. Feltűnt, hogy az ari-ztokracia és a lipótvárosi előkelőbb zsidóság teljes számmal — hiányzott. Holott a német silány-ságoknak ezeknél nincs hőbb pártolójuk. Különösen a lipót-városi zsidó arisztokraciánál nem értjük ezt a veszett német imádást, mikor feltételezzük, hogy tudják, miként a Junkerek

volna, felegyenesedett s mint egy torony állt előttem; át-ölelt hatalmas karjaival s oly szorosan, oly feszesen kapcsolt át, hogy nem mozdulhattam. Ez a halálnem valami borzasz-tónak tűnt fel előttem, jóllehet magányos bolyongásaimban, a leverő nappalok és rémes éjszakakon at minden halálnemre el voltam készülve. Legalább azt hittem. Fáradtan s a halá-lig kimerülve bar, ismét erőt érzek karjaiban, kiküzdöttem jobb kezemet övemig, hogy revolveremet előrántsam. De e dulakodás s a medve egy mozdulata közben revolverem el-sült s a gojyó a medve testébe fúródott. A lövésre a medve a földre rogyott. Iszonyu üvöltéssel még szorosabban ölelt magához és karmaival letépte ruhámat s megsebezett. Erre kiragadtam övemből késemet és a mennyire csak karommal hozzafertem, a medvébe döftem. A medve a földre veté ma-gat és dühödt fájdalmában a gyapjutakaróba harapott, melyet szerencsémre a hideg ellen fejemre kötöttem; aztán velem együtt a földre hengergőzött. A váratlan, rohamos felindulas halalos bagyadasba meritett, melyből távoli zúgás riasztott fel, melyet túlkialtott a medve veszett, mennydörgő üvöltése. Öntudatom elhagyott a fájdalom érzetével együtt s én méla egykedvűséggel, tompa semmitsemtörődéssel, mely a túlhaj-tott erő s a végkimerülésnek következménye s mely mindig könnyűvé és édessé teszi a kimulást — vártam a halalt.

De a haldoklás ezen felszenderéből is felriadtam, midőn fületem egy csapás találta, mely csapás azonban fejen találta a medvét is. Az állat élettelenül rogyott össze és én vele roskadtam, elvesztve eszméletemet. De a metsző hideg, a faj-

dalom és az élıszomjuság felébresztett: első pillantásom egy fiatal indiánra esett, ki szorgalmasan foglalkozott körülöttem, hogy a hóból kiszabadítson. Ő még a távolból látta tűze-met s hallotta a lövést, melyet a leeső revolver adott, mire kíváncsian elősietett s engem a szörnyű halálból, melynek már atadám magamat, kimentett.

Egész éjszakán velem maradt e vörösbőrű ırgalmas sza-maritánus, bekötözé vérzı sebeimet s gyöngeden betakarga-tott. Hajnaltájban elhagyott, hogy segítséget hozzon. Nem-sokára megjött s övéivel elvitt falujába, a hol egész télen at ápoltak s valóban testvériesen bantak velem. Gyógyfüveikkel begyógyítak sebeimet s én egészen felgyógyulva február ele-jén búcsút vettem derék apolóimtól, hogy allomasomra sies-sek. S búcsújok oly mély, igaz, meleg, szives volt, hogy én csak a legbensőbb hála érzetével gondolhatok rajuk s ven-dégszeretetükre, mely köztünk, keresztények, fenköltlen gon-dolkodó, finom izléssel bíró emberek közt, de még testvérek közt is oly ritka, oly szokatlan ritka!

Visszatértemkor nem valami melegen fogadtak. Alantas bajtársaim előléptettek, mutan engem, mint eitűnt embert az élők sorai, közül kitörültek s most ismét e kellett ismer-niök összes jogaimat. Az én kedves kollegám, ki rangomat, allasomat, de még szobamat is öröklé atkozta a medvét, mely gyöngén ölelt at, az indiant, mely megszabadott, de legjobban engemet, hogy fel mertem tamadni s ismét az élők közé lépni.

dicső nemzete a zsidóságot maga közül kirugni igyekszik — és semmi áron sem ismeri el őket németeknek. — E színi előadás tiszta jövedelme gyanánt, mintegy 800—900 frt jut a nyugdíjintézetnek.

(A „Jó gyermekek könyve,” Zih Károly urnak az ifjúság előtt közkedveltségnek és keletnek örvendő ezen vállalatából most hagyta el a 3-ik füzet a sajtót. Ára füzetenként 6 kr., s úgy szerzőnél, Szt.-Andráson, mint a szarvasi könyvkereskedésben megszerezhető.)

Tarkaságok.

— Az udvari bolond valami magokat hint el a herceg kertében a kapálatlan földbe. Mit csinálsz te? kérdi a herceg.

— Bolondokat vetek.

— Mért nem inkább okos embereket vetsz. —

— Ugy látszik, azok nem teremnének itt meg.

— Szép kisasszony volt a városban és sokan is udvaroltak neki. Egyszer egy barátnéja felhozá ezt, mire így felelt:

— Igaz, a férfiak nagyon előzékenyek irántam, mindenki szívesen nyújtja karját, de — kezét egyik sem.

Lakást bérelt egy uriember. A háziur ki nem állhatta a gyermekeket s ezért családos embert nem tűrt házában.

— Nős ember ön?

— Igen

— És gyermekei?

— A temetőben vannak.

— Ugy jól van. kiadom a lakást.

Másnap beköltözik emberünk három gyermekkel.

— De mi ez? Hisz ön azt mondá, hogy gyermekei a temetőben vannak.

— No igen, tegnap ott voltak — sétálni.

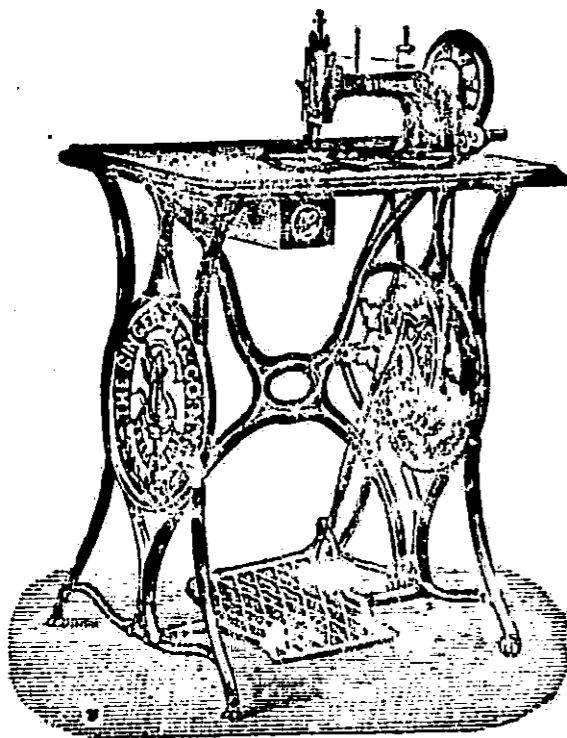
Képünkhöz.

A nagy francia forradalomnak, mely — mint üditő tavaszi légáramlat — megtisztította Európát a reakció fojtó ködétől, egyik legmeghatóbb epizódját Corday Sarolta története képezi. Olvasóink ismerik az elszánt, törhetlen akaratu leány tragoediáját s így képünkhöz csak annyit jegyzünk meg, hogy ez azon jelenetet ábrázolja, midőn Corday Sarol'a már véghez vivén a rémuralom hősén, Marat-n a gyilkosságot, most reménytelen lemondással hagyja magát elfogatni Maratnak dühtől őrzöngő hivatól, hogy aztán az ő feje is porba hulljon a szeszélyes, ingatag, megbízhatlan „nép” itéletéből. —s —r.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma.

Hirdetések.

Az eredeti SINGER varrógépek

a le újabb és legezelszerűbb szabad. készületek és javításokka vanna ellátva és a világon a legjobb s legtartósabb

varrógépek.

Ezek minden áremelés nélkül havi részlettel árúsítatnak és teljes kezeség nélkül újratik.

← Használati utasítás ingyen. →

Minden másnemű varrógépek helyett. Alkatrészek és javítások olcsón.

Miről ismerhető meg, hogy az árusításra ajánlott

Singer varrógép

Alótt-e, azaz hogy eredeti gép és hogy The Singer Manufacturing Co., New-York (Amerika) egyik gyárában szült, vagy hogy az Németországban. A szíriánna többé vagy kevésbé rosz készítménye,

— mely utánzat gyenge minőségűt mind n áron elá utik? Min en számban az első pillanatra felismeri a kék színű kulföldi anyagról, és felülmúlhatlan pontosságát s gondolat összeállított alkatrészeiről, hogy eredeti SINGER varrógép vagy utánzott gépek. A kék színű, és a szakmárettel nem bíró vevőnek különösen a következő külső jelekre kell figyelni, ha károsítani nem akar:

- I. Minden eredeti SINGER varrógép a melléti kereskedelmi jegyet hordja egyik szárnnyán; az 1881 óta elírított gépek ezen jegyet még a két oldalrészben is beontva hordják.
- II. Minden eredeti SINGER varrógép karján a teljes címet viseli: THE SINGER MANUFACTURING Co.
- III. Minden eredeti SINGER varrógép egy angol nyelvű okmányon (mely a gép eredeti bizonyítóját van ellátva) a kék színű eredeti SINGER-gép számára található, és a The Singer Manufacturing Co. elnökétől, va amint a nyugati s köz-európai főügyintéztől G. NEIDLINGER van aláírva.

G. Neidlinger Budapest, főut.

Üzlet-átvétel.

Alóttott va... ze encsém a nagy-érdemű közönséget értesíteni, hogy helyben a piactéren levő, eddig anyám tulajdonát képezett

fűszer-, festék-, papír-, norinbergi

és rövidáru üzletét átvettem.

Mely vállalkom által ig... kez... oda irányul hogy **jutányos** valamint **pontos kiszolgálás** által a nagyérdemű közönség megalégedését, s bizalmát minden tekintetben kiérdeme jem.

Vá lalatom támogatását a nagy-érdemű közönség kegyes pártfogásába ajánlvá maradok

tisztelettel

BENCZÜR GYULA.

